

Portugalsko

Specializované soudy - Portugalsko

Tento oddíl vám poskytne informace o organizaci specializovaných soudů v Portugalsku.

Soudy prvního stupně (*Tribunais judiciais de 1ª instância*)

Obecné soudy jsou společnými soudy pro občanské a trestní věci a vykonávají také soudní pravomoc ve všech záležitostech, které nejsou přiděleny jiným soudům. Jedná se zpravidla o soudy se všeobecnou příslušností.

Mohou též existovat soudy se specifickou příslušností (které rozhodují ve věcech podle použitelného typu řízení) anebo soudy se specializovanou příslušností k projednávání určitých věcí (nezávisle na použitelném typu řízení).

Soudy se specializovanou příslušností

Soudy pro trestní vyšetřování (*Tribunais de Instrução Criminal*)

Soudy pro trestní vyšetřování provádějí šetření v trestních věcech, rozhodují o tom, zda se bude ve věci dále konat, a vykonávají soudní pravomoc v souvislosti s vyšetřováním.

Rodinné soudy a soudy pro mladistvé (*Tribunais de Família e Menores*)

Do pravomoci rodinných soudů a soudů pro mladistvé patří následující věci:

- rozhodování ve věcech týkajících se občanského stavu osob: návrhy na odluku osob, rozdělení majetku a rozvod a veškeré související návrhy, jako např. soupisy majetku a řízení o předběžné otázce, návrhy na prohlášení neplatnosti nebo zrušení občanského sňatku a návrhy a výkon rozhodnutí týkajících se vyživovacích povinností mezi manželi a bývalými manželi;
- rozhodování ve věcech souvisejících s příbuzenskými vztahy: řízení o osvojení, úprava výkonu rodičovských povinností a rozhodování v souvisejících záležitostech, úřední určení mateřství a otcovství a rozhodování o námitkách vůči domnělému otcovství;
- rozhodování ve věcech týkajících se ochrany zájmů ohrožených nezletilých osob: opatření týkající se dětí, které jsou obětmi týrání, byly opuštěny nebo trpí nouzí nebo jejichž situace by mohla ohrozit jejich zdraví, bezpečnost, vzdělání nebo mravní výchovu, nebo rozhodování o žádostech o ochranu nezletilých před zneužíváním postavení osoby, které bylo dítě svěřeno do péče, ať už v rámci rodiny či instituce.

Pracovní soudy (*Tribunais de Trabalho*)

V rámci civilního soudnictví rozhodují pracovní soudy například o:

- otázkách týkajících se závislé pracovní činnosti a uzavírání pracovních smluv;
- otázkách týkajících se pracovních úrazů a nemocí z povolání;
- sporech mezi institucemi sociálního zabezpečení nebo institucemi poskytujícími rodinné dávky a příjemci těchto dávek, které se dotýkají práv, pravomocí nebo zákonných, regulačních či služebních povinností obou stran, bez zasahování do vlastní pravomoci správních a finančních soudů;
- občanskoprávních otázkách v souvislosti se stávkami.

Obchodní soudy (*Tribunais de Comércio*)

Obchodní soudy mají pravomoc rozhodovat především v těchto věcech:

- úpadková řízení, pokud je dlužníkem obchodní společnost nebo pokud konkurzní podstata zahrnuje podnik;
- prohlášení o neexistenci, neplatnosti či zrušení společenské smlouvy;

- pozastavení či zrušení usnesení společníků;
- žaloby, které se týkají průmyslového vlastnictví v jakékoli formě, jež je stanovena v zákoně o průmyslovém vlastnictví.

Námořní soudy (*Tribunais Marítimos*)

Námořní soudy mají pravomoc rozhodovat ve věcech týkajících se:

- náhrad škody, která byla způsobena loděmi, čluny nebo jinými plavidly nebo kterou tato plavidla utrpěla, nebo škody vyplývající z jejich používání na moři, podle obecných ustanovení právních předpisů;
- smluv o stavbě, opravě, nákupu či prodeji lodí, člunů a jiných plavidel, pokud jsou určeny k používání na moři;
- smluv o přepravě po moři nebo smluv o kombinované či multimodální přepravě;
- smluv o pojištění lodí, člunů a jiných plavidel určených k používání na moři a jejich nákladu;
- úvěrů a výhradních práv na lodě a čluny a veškerých věcných záruk ve vztahu k plavidlům a jejich nákladu;
- občanskoprávní odpovědnosti v souvislosti se znečištěním moří a jiných vod spadajících do jejich jurisdikce.

Soudy pro výkon trestů (*Tribunais de Execução de Penas*)

Soudy pro výkon trestů mají pravomoc zejména v těchto věcech:

- schválení podmíněčného propuštění a rozhodnutí o jeho zrušení;
- revize, prodloužení a opětovný přezkum ochranných opatření spojených s pobytem nesvéprávných osob v ústavním zařízení;
- schválení propuštění na zkoušku a rozhodnutí o jeho zrušení;
- prohlášení o upuštění od výkonu trestu odnětí svobody, trestu bez časového omezení nebo ochranného opatření spojeného s pobytem v ústavním zařízení.

Soud pro otázky duševního vlastnictví (*Tribunal de Competência Especializada para a Propriedade Intelectual*)

Tento soud sídlí v Lisabonu a v jeho pravomoci je rozhodovat o žalobách týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících, průmyslového vlastnictví, internetových domén, názvů společností a obchodních jmen; dále rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím vydaným Národním úřadem průmyslového vlastnictví (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*), nadací pro národní vědecké zpracování údajů (*Fundação para a Computação Científica Nacional*) a úřadem pro rejstříky a notářství (*Instituto dos Registos e do Notariado*).

Soudy se specifickou příslušností (*Tribunais de Competência Específica*)

Soudy se specifickou příslušností rozhodují ve věcech podle použitelného typu řízení. Nejedná se vlastně o samostatné soudy, ale o rozdělení okresních soudů na soudní kolegia pro občanskoprávní nebo trestněprávní věci (*varas cíveis, varas criminais*), soudní sekce pro občanskoprávní nebo trestněprávní věci (*juízos cíveis, juízos criminais*), sekce nižšího stupně pro občanskoprávní nebo trestněprávní věci (*juízos de pequena instância cível, juízos de pequena instância criminal*) a sekce pro výkon rozhodnutí (*juízos de execução*).

Varas cíveis mají pravomoc rozhodovat o návrzích občanskoprávní povahy, kde hodnota sporu přesahuje rámec příslušnosti odvolacího soudu a kde zákon počítá se zásahem soudu s několika soudci.

Varas criminais mají mimo jiné pravomoc rozhodovat ve věcech trestněprávní povahy, které jsou v příslušnosti soudu s několika soudci nebo soudu s porotou.

Juízos cíveis mají pravomoc rozhodovat ve věcech občanskoprávní povahy, které nejsou v příslušnosti kolegií nebo sekcí nižšího stupně pro občanskoprávní věci. *Juízos criminais* jsou oprávněné rozhodovat ve věcech trestněprávní povahy, které se nepředkládají kolegiím nebo sekcím nižšího stupně pro trestněprávní věci.

Juízos de pequena instância cível mají pravomoc rozhodovat v občanskoprávních věcech ve zkráceném řízení a dále ve věcech, které nejsou upraveny v občanském soudním řádu a na které se vztahuje zvláštní řízení, přičemž proti rozhodnutí nelze podat obvyklý opravný prostředek. *Juízos de pequena instância criminal* mají zejména pravomoc rozhodovat ve věcech, na které se vztahuje některý ze tří typů zkrácených řízení.

Juízos de execução mají v rámci postupu pro výkon rozhodnutí pravomoci stanovené v občanském soudním řádu.

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 30/01/2014